

Two Systems for Writing Krung

by Charles E. Keller, Summer Institute of Linguistics *

An early file of this workpaper is dated 1991. What is written here is a revision done in October 2005 (and reviewed with small changes in January 2018). Its purpose is to display two systems for writing the Krung dialect of Brao, a Mon-Khmer language of Ratanakiri Province, Kingdom of Cambodia. One system is a romanization useful for keying in and researching linguistic data. The second system uses the Khmer alphabet. In most cases this system conforms to the conventions of the Khmer writing system. The Krung primers used in non-formal education literacy classes in the province use this system.

NOTE: The 2005 revision was done quickly to meet a specific field need and there may be some typos and also some missing items that should be added to the charts.

Presyllables: These unstressed word initial syllables usually have an unstressed mid-central vocalic component represented by /a/ in the romanization although some have a nasal or liquid sound instead. Patterns: CV, CCV, /h/ + nasal, /q/ + nasal.

Roman-ized	Khmer Script	Khmer Series	Roman-ized Ex.	Khmer Script Ex.	English Meaning
ba-	ប	1	banih	បនិះ	human being
br-	ប្រ	1	brnic	ប្រនិច	rich
ca-	ច	1	cacaa	ចចា	eat
cr-	ច្រ	1	crheew	ច្រហើវ	young unmarried man
da-	ដ	1	danay	ដណែ	river
dra-	ជ្រ	1	dramaa rah	ជ្រម៉ា រះ	enemy
ga-	គ	2	ganùt	គន័ត	valuable
gra-	គ្រ	1	grangàt	គ្រង័ត	sad
ha-	ហ	1	habak	ហបាក់	vine (pencil-sized)
hm-	ហ្គ	1	hmpuet	ហ្គពួត	to sell
hn-	ហ្គ	1	hndeem	ហ្គងើម	new
hng-	ហ្ស	1	hngkààk	ហ្សកក	pineapple
hr-	ហ្រ	1	hrmèèt	ហ្រម៉ៃត	yellow

* Home address: 3349 Aurora Road, Makinen MN 55763 U.S.A.

ja-	ឆ	1	jajah	ឆឆះ	to wash
jra-	ជ្រៃ	1	jranuun	ជ្រៃនូន	message
ka-	ក	1	kalàà	កឡ	male
kra-	ក្រ	1	kramèh	ក្រមីះ	firewood
la-	ល	2	lanààm	លណម	pile up
ma-	ម	2	maraa	មរ៉ា	one person
na-	ន	2	(NO EXAMPLE FOUND)		
nha-	ញ	2	nhanhèèt	ញញែត	to drink
pa-	ព	2	paday	ពដៃ	to show
pr-	ព្រ	2	prnaak	ព្រណាក	share (noun)
qa-	អ	1	qaqaar	អអារ	to saw up
qm-	អ្ន	1	qmbùng	អ្នបឹង	area behind house
qn-	អ្ន	1	qnday	អ្នដៃ	first of all (post verbal position)
qng-	អ្ន	1	qngklèèt	អ្នត្លែត	young, young person
qr-	គ្រ	1	qryaaw	គ្រយ៉ាវ	run
ra-	រ	2	rarùh	ររិះ	ritually stir local beer
sa-	ស	1	sabah	សបះ	to be tired
sr-	ស្រ	1	srmut	ស្រមុត	sea
ta-	ត	1	tamut	តមុត	to cause to enter
tra-	ត្រ	1	traneew	ត្រណើវ	to answer
wa-	វ	2	wawak	វរ៉ាក់	change, exchange

Main syllables take one of the following patterns: CVC, CVVC, and CVV.

Main Syllable Initial Consonants (including digraphs) and Consonant Clusters:

Roman-ized	Khmer Script	Khmer Series	Roman-ized Ex.	Khmer Script Ex.	English Meaning
b	ប	1	buer baar	បួរ បារ	mouth two
b	ប៊ បុ	2	but bùk	ប៊ុត ប៊ុក	heart to tie
bl	ប្ល	1	blah	ប្លះ	interval
bl	ប្ល៊	2	bluk blùp	ប្ល៊ុក ប្ល៊ុប	tusk sound of poking
br	ប្រ	1	breey	ប្រើយ	immediately
br	ប្រ៊ ប្រ	2	bruc brii	ប្រ៊ុច ប្រី	break, sound of breaking forest
c	ច	1	càk	ចាក់	to take
c	ជ	2	cùq	ជុក	come, return
cr	ច្រ	1	cray	ច្រៃ	lest
cr	ជ្រ	2	cruh	ជ្រះ	to dive, jump
d	ដ	1	dàng	ដង	neck
d	ដុ	2	dùk	ដុក	climb
dr	ជ្រ	1	drààk	ជ្រក	gateway
dr	ទ្រ	2	drung-saay	ទ្រុងសាយ	rabbit
g	ក្រ	1	gaal	ក្រាល	to reflect, illuminate
g	ក្រ	2	gùt	ក្រុត	from, about, think,plan

gl	ផ្លែ	1	glàh	ផ្លែ៖	opening
gl	ផ្លែ	2	gliim	ផ្លែម	cool
gr	ផ្លែ	1	grààp	ផ្លែប	be of sufficient amount
gr	ផ្លែ	2	grun	ផ្លែន	fever
h	ហ	1	hap	ហាប	to receive
h	ហិ ហុ	2	hùq	ហិ	at, to
hm	ហ្ន	1	hmèh	ហ្ន៖	toward
hn	ហ្ន	1	hnaam	ហ្នាម	house
hng	ហ្ន	1	hngan	ហ្នាន់	to lie down, sleep truly
j	ឆ	1	jaa	ឆា	
j	ឈ	2	jiq	ឈី	be sick, have pain
jr	ជ្រ	1	jrang	ជ្រាំង	type of post, a piling
jr	ជ្រ	2	jruung	ជ្រូង	tall
k	ក	1	kap	កាប	to bite
k	គ	2	kùm	គីម	com- passionate
kh	ខ	1	khààng	ខង	because
kh	យ	2	khin	យិន	to dare
kl	ក្ល	1	klààng	ក្លង	to cross
kl	ត្ល	2	klùù	ត្លៃ	tiger
kr	ក្រ	1	kraq	ក្រាត់	old
kr	គ្រ	2	krèè	គ្រៃ	sky
l	ឡ	1	làk	ឡក់	to chop

l	ល	2	lung	លុំង	pit
m	ម	2	mut	មុត	to enter
m	ម៉	1	maang	ម៉ាង	to scold, to speak
n	ណ	1	nàh	ណោះ	to know, to know how
n	ន	2	nih	ន័ះ	after, to the extent that
ng	ង	2	ngunh	ងុញ	want
ng	ង៉	1	ngaay	ង៉ាយ	2nd person plural inclusive
nh	ញ	2	nhùùm	ញ៉ឹម	to cry
nh	ញ៉	1	nhààng	ញ៉ង	NEGATIVE IMPER.
p	ប៉	1	peh par	ប៉េះ ប៉ាវ	seven to fly
p	ព	2	pùùh	ព័ះ	bank (of river, etc)
ph	ផ	1	phààw	ផវ	soul
ph	ភ	2	phèè	ផៃភ	rice (husked)
pl	ប្ល	1	plah	ប្លះ	to break
pl	ឆ	2	pluuy	ឆួយ	gourd
pr	ប្រ	1	pray	ប្រៃ	make or cause s.o. to do s.t.
pr	ព្រ	2	prùh	ព្រៃះ	to start a bigger fire from a little one
q	អ	1	qay	អៃ	first person singular pronoun
q	អ័ អ័	2	qunh qùng	អ័ញ អ័ង	fire to stop

qb	ផ	1	qbuer	ផ្លូវ	mount
qb	ផ្ទៃ	2	qbùù	ផ្ទៃ	rain (verb)
qd	ថ្ងៃ	1	qduer	ថ្ងៃ	before
qd	ឆ្លាស់	2	qdùù	ឆ្លាស់	some
r	រ	2	ruuq	រួច	agree
r	រំ	1	ràà	រំ	along
			rèq	រំ	to go
s	ស	1	saar	សារ	a dispute, conflict
s	សិ	2	sèèn	សិរិ	hundred thousand
sr	ស្រែ	1	sraaw	ស្រែ	crossbow
sr	ស្រុក	2	sruk	ស្រុក	village
t	ត	1	tàh	តោះ	remove (v) breast (n)
t	ទ	2	tùùs	ទិស	descend
th	ច	1	thaamcit	ចាមជិត	eighty
th	ឆ្នាំ	2	thun	ឆ្នាំ	season
tr	ត្រ	1	tràw	ត្រូវ	six
tr	ត្រី	2	trùù	ត្រី	fish
w	វ	2	wiih	វិះ	to leave
w	វ៉	1	wan	វ៉ាន់	large water pot
y	យ	2	yuuk	យូក	cloud
y	យ៉	1	yaq	យ៉ាត់	grand-parent, sir

Vowels, diphthongs and certain vowel + final consonant groupings:

Roman-ized	Khmer Script	Khmer Series	Roman-ized Ex.	Khmer Script Ex.	English Meaning
àà	—	1	gàà	ដី	cold
aa	្រ	1	maa	ម៉ា	FUTURE PARTICLE
ie	្រៀ	1 & 2	rieh	រៀះ	root (n)
èè	្រេ	2	mèè	ម៉ៃ	third person plural
ee	្រេ	1	babeet	បបើត	to touch, feel
ay	្រៃ	1	tay	តៃ	to see
ùy	្រៃ	1	hngan kùy	ហ្សាន់ កឹ	lie down
ii	្រៃ	2	brii	ប្រី	forest
ùù	្រៃ	2	sùùr	ស៊ីរ	to scratch with the foot
ue	្រៃ	1 & 2	cuer	ចួរ	to write
oo	្រៃ	2	dooc	ដួច	to be pointed
uu	្រៃ	2	tuus	តួស	head
u	្រៃ	2	cuq	ជុ	to put, keep, tame
o	្រៃ	1	doq	ដុ	to be hot
ù	្រៃ	2	dùk	ដុក	to ascend
i	្រៃ	2	bic	ប៊ិច	to have, exist
à	្រៃ	1	bàt	បត់	to hit
a	្រៃ	1	bat	បាត់	grass
e	្រៃ	1	ces	ច៊ីស	to be completed
è	្រៃ	1	rèq	រៀ	go
ang	្រៃ	1	dang	ដាំង	seek
ah	្រៃ	1	yah	យ៉ះ	although
àh	្រៃ	1	kàh	កោះ	to cut

àq	- ៉	1	kàq	ក៉	Linking particle of consequence
àw	- វ	1	dàw	ដវ	to get, be able, be done; to defeat
èh	- ះ	1	lèh	ល្លះ	to untie
èq	- ៉	1	dèq	ដើ	besides, in addition
eq	- ៉	1	beq	បើ	to carry on ones back

Syllable final consonants:

Roman-ized	Khmer Script	Roman-ized Ex.	Khmer Script Ex.	English Meaning
-c	- ្អ	blooc	ប្លួច	indicates a completed action
-h	- ះ	kalih	កល្លះ	to drop
-k	- ក	qnteek	ក្អ្លើក	turtle
-l	- ល	cakeel	ចកើល	to poke and pry
-m	- ម	hnaam	ហ្អាម	house
-n	- ណ	hngan	ហ្អាន់	to lie down, sleep
-ng	- ង	dong	ដុង	to hear, understand
-nh	- ញ	dunh	ដុញ	a long time
-p	- ប	kap	កាប់	to bite
-q	-	cùq	ដី	to come, return
	- ត	beeq	បើត	father
-r	- រ	baar	បារ	two
-s	- ស	nhùs	ញ៉ើស	to go out, leave
-t	- ត	pagaat	ពាក់ត	to start a fire
-w	- វ	prtàw	ព្រាតូវ	to instruct
-wq	- វ្ល	qdaawq	ក្អាវ្ល	further, more, again

-y	-យ	tamuey	តម្លយ	guest(s)
----	----	--------	-------	----------

(Present end of workpaper)